
ORIENTERINGSSAK

Til:

Fakultetsstyret for Fakultet for biovitenskap, fiskeri og økonomi

Møtedato:

08.09.2022

Sak:

Budsjettoppfølging per juli 2022

Bakgrunn

Styreleder har i samråd med dekanen besluttet å innkalle til ekstraordinært styremøte for å følge opp økonomien ved fakultetet. Bakgrunnen er uklarhetene som følge av overgangen til nytt økonomisystem, samt overgangen til langtidsbudsjettering for hele UiT.

Siden sist

Økonomimedarbeiderne ved fakultetet arbeidet frem til ferien med å legge inn grunnlagsdata i systemet. Arbeidet har særlig bestått i å registrere budsjetter for eksterne prosjekter. Dette er nå gjennomført. I tillegg har regnskapet vært gjennomgått for å avdekke feilposter. Det gjenstår fortsatt en del rettelser, men sannsynligvis ikke av en størrelsesorden som påvirker totaløkonomien vesentlig.

Parallelt med dette har dialogen med universitetsledelsen om å fastsette en inngående balanse for fakultetet og for fartøyøkonomien, fortsatt. Det ser nå ut til at man vil legge fakultetets beregninger til grunn, men dette skal endelig godkjennes av rektor. Administrasjonen vil orientere mer om dette på styremøtet, jf. vedlagte presentasjon.

I sum gjør disse forholdene at man nå har et noe bedre bilde av situasjonen, og i det minste en pekepinn på hvordan regnskapet ved årsslutt vil se ut. Det skal likevel sies at man ennå ikke har opparbeidet nok erfaring med å bruke systemet, og at det særlig mangler gode verktøy for å drive økonomioppfølging. Dette vil også saken bære preg av. Administrasjonen har valgt å legge frem tabellene nedenfor slik de fremkommer i regnskapsrapportene fra systemet. Dette for at tallene skal være etterprøvbare, ikke minst i forbindelse med rapportering videre til universitetet sentralt. Prisen er imidlertid at saksfremlegget må omtale en del regnskapstekniske forhold som kan virke kompliserende.

Status for bevilgningsøkonomien

Tabell 1 viser inntekter og kostnader for fakultetet. Det omfatter den bevilgningsfinansierte delen av økonomien¹, og inkluderer ikke fartøydriften, Sannhets- og forsoningskommisjonen og Senter for hav og Arktis.

¹ Altså den delen som i hovedsak er finansiert over statsbudsjettet, samt noe salgsinntekter o.l.

Tabell 1 Budsjett og regnskap for bevilgningsøkonomien per juli (beløp i NOK 1000)

	Budsjett jan-jul	Regnskap jan-jul	Avvik
Inntekter	217 174	202 229	-14 946
Lønn	-140 804	-170 097	-29 292
Drift	-72 259	-13 034	59 225
Sum	4 111	19 098	14 987

Som man ser, er regnskapet ved utgangen av juli 15 millioner bedre enn budsjettet, samt at det er relativt store avvik på budsjett og regnskap for perioden. De viktigste avvikene er forklart under.

Inntekter

Inntektssvikten i tabellen er ikke helt reell. En del interne inntekter er lagt inn i budsjettet, men istedenfor å fremkomme som en inntekt i regnskapet vises de som en reduksjon av driftsutgiftene. Av regnskapstekniske årsaker blir nå også investeringer ført som en negativ inntekt (kommer til reduksjon i inntektene), mens fakultetet har budsjettet dem som kostnader. Det reelle avviket på inntektssiden er derfor under halvparten, av det som fremgår av tabellen. Periodisering av inntekten må også gjennomgås, da en høyere andel av inntektene kommer mot slutten av året. Ingen av disse forholdene tilsier at vi kommer til å få vesentlige avvik på 2022 prognosene på inntektssiden

Lønnsutgifter

Lønnsutgiftene er tilsynelatende hele 29 millioner høyere enn budsjettet. Dette medfører heller ikke riktighet. En rekke lønnsposter er dessverre budsjettet som drift, mens mye av kostnadene kommer i regnskapet som lønn. Dette gjelder spesielt variabel lønn og inkluderer både generelle driftsmidler på instituttene (typisk mye lønn til sensorer), men også en rekke øremerkede bevilgninger som går til å dekke lønn. Totalt utgjør det hele 21,5 millioner, som gir en tilsvarende besparelse på drift. Dette er en feilbudsjettering som vil bli rettet opp, og *ikke* en direkte konsekvens av overgangen til nytt system.

Administrasjonen holder på med en gjennomgang av lønnsbudsjettet, og det er også avdekket en del feilposter som vil redusere avviket ytterligere. Så vidt vi kan se, avviker de reelle lønnskostnadene ikke mye fra budsjettet.

Refusjoner fra NAV (sykelønn, foreldre- og adopsjonspenger) er ca. 0,6 millioner høyere enn budsjettet.

Driftsutgifter

Som nevnt over skyldes mye av avvikene mellom inntekter, lønnskostnader og driftskostnader, nye rutiner og feil klassifisering. Dette er også den viktigste årsaken til at driftskostnadene tilsynelatende er så lave. I tillegg kan det tenkes at noe faglig aktivitet ikke er kommet ordentlig i gang etter pandemien, for eksempel tokt/felt og utenlandsreiser.

Netto dekningsbidrag (altså hva de eksterne prosjektene bidrar med til fakultetet, med fradrag for egeninnsats på prosjektene) inngår nå i kategorien «drift». Per juli utgjør de 22 millioner, mot et budsjett på 15.

Fartøydrift

Tabell 2 Budsjett og regnskap for universitetets fartøydrift per juli (beløp i NOK 1000)

	Budsjett jan-jul	Regnskap jan-jul	Avvik
Inntekter	65 887	49 666	-16 221
Lønn	-3 973	-4 277	-304
Drift	-61 356	-67 977	-6 621
Sum	558	-22 588	-23 146

Inntektssvikten i tabellen er her heller ikke reell. Som nevnt over, blir investeringer nå ført i regnskapet som negative inntekter. Det er betalt ett avdrag på det nye kystfartøyet, *Beret Paulsdatter*, på 16 mill. Dette er det samme som avviket på inntektene til fartøydriften. UiTs inntekter for utleie av båtene ser ut til å bli noe høyere enn budsjettet i år, slik prognosen på inntektssiden er for lav.

Faktura fra HI for leie av *Kronprins Haakon* 1. halvår er en god del lavere enn budsjettet. Det kommer av tilbakebetaling av for mye betalt fra 2021 og at Polarinstituttets Antarktis-tokt reduserer leien for de andre eierne. Særlig er det økte kostnader til drivstoff, hvor vi påregner en økning på om lag 10 mill. kr i 2022. Vi avventer fortsatt svar fra Norsk Polarinstitutt knyttet til tilbakebetaling av lånte toktdøgn. Dette vil også påvirke endelig resultat i fartøyøkonomien.

Eksternfinansiert virksomhet

Tabell 3 Eksterne inntekter hittil i år sammenlignet med samme periode i fjor (beløp i NOK 1000)

Kilde Enhet/år	NFR		EU		ANDRE		TOTALT	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022
AMB	18 865	14 282	1 768	1 944	1 797	12 530	22 430	28 756
HHT	463	248	0	0	1 436	794	1 899	1 042
NFH	8 602	10 259	2 441	1 559	7 238	12 982	18 281	24 800
Adm./felles	0	228	84	34	4	143	88	405
SUM	27 930	25 017	4 293	3 537	10 475	26 449	42 698	55 003

Inntekter fra andre kilder enn NFR og EU viser en betydelig økning fra i fjor. Det må en grundigere analyse til for å fastslå om det er noen spesielle finansieringskilder som peker seg ut.

Langtidsprognose

Til styremøtet i mars ble det presentert en langtidsprognose for de nærmeste fem årene. Prognosen tilsier at fakultetet fortsatt vil gå med merforbruk i årene frem mot 2026, men at budsjettene gradvis kommer mer i balanse. I 2026 var det forventet et akkumulert merforbruk (negative avsetninger) på rundt 70 millioner. Prognosen var basert et anslag for inngående avsetninger i 2022, samt at det vedtatte budsjettet for 2022 ga noe lavere merforbruk. Justert for dette, kan prognosen for negative avsetninger i 2026 endres til om lag 60 millioner.

I løpet av året har det vært arbeidet med å få på plass et felles system for langtidsprognoser for universitetet. En samlet langtidsprognose er tenkt lagt frem for universitetsstyret i forbindelse med budsjettfordelingen for 2023, i november. BFE har levert innspill til inntektsprognose for 2023-27, men arbeidet er ennå ikke ferdig. Det vil også bli utarbeidet en egen langtidsprognose for fartøydriften, som må gjøres i samråd med universitetsledelsen, og sees i forhold til nivå på tilskudd..

I forhold til prognosen fra mars, som var lagt frem til Fakultetssyret før sommeren, ser det ut til at resultatinntektene kan bli en del høyere enn tidligere antatt. Det skyldes særlig økning i studiepoengs- og kandidatproduksjon, samt flere avlagte doktorgrader. Kombinert med at årets regnskap ser ut til å bli bedre enn forventet, ser det ut til at utviklingen blir noe mer positiv enn tidligere prognose.

Det bør imidlertid pekes på fem faktorer som gjør utviklingen fremover mer usikker:

1. Fakultetet har i sitt budsjettinnspill for 2023 foreslått at bortfall i gaveforsterkningsmidler skal kompenseres fra universitetets strategiske fond, og har bedt om bedre studieplassfinansiering for Handelshøgskolen. Begge forslagene vil ha stor betydning dersom de går gjennom.
2. Universitetet har i lengre tid arbeidet med modeller for omdisponering av studieplasser til områder med stort studenttilfang. Dette kan komme BFE til gode. Motsatt har fakultetet stilt spørsmål ved om studieplassene som ble gitt over revidert nasjonalbudsjett i 2020 for å dempe virkningen av pandemien, faktisk er permanente plasser. Enn så lenge har vi forholdt oss til informasjon fra universitetsledelsen om at de er det.
3. NFR har store økonomiske problemer. Det kan bli en frys i nye utlysninger i 2023 og eventuelt flere år. Det kan i så fall bety en nedgang i prosjekttinntekter som også skal gi et bidrag til fakultetsøkonomien. I tillegg gis eksterne inntekter uttelling i finansieringssystemet. Her vil effekten være mindre, da bevilgningen er en fast sum som fordeles mellom universitetene årlig.
4. Det arbeides med å få på plass nye utviklingsavtaler mellom KD og institusjonene. Disse kan få en større betydning for styringen og finansieringen av den enkelte institusjon.
5. På grunn av den globale situasjonen er det stor sannsynlighet for at UiT vil få kutt i 2023 budsjettet.

Oppsummering/vurdering

Grunnlaget for å vurdere økonomien er en god del bedre enn i vår. Overgangen til nytt økonomisystem og svakheter i budsjetteringsgrunnlaget gjør det likevel vanskelig å komme med noen eksakt prognose. Med mindre det dukker opp noe helt uforutsett, er det ikke noe som tyder på budsjettet ikke vil holde. Snarere kan vi ende opp med et visst mindreforbruk i år.

For fartøydriften medfører utviklingen i drivstoffpriser at det blir mer utfordrende å bringe denne økonomien i balanse. Administrasjonen vil følge situasjonen nøye, og fortsette arbeidet med å kontinuerlig å vurdere hvilke kostnadsbesparende tiltak som kan iverksettes på alle områder.

De eksterne inntektene ser ut til å bli noe høyere enn i fjor.

Jørgen Berge
dekan

—
jorgen.berge@uit.no
77 64 60 01

Christian Hansen
ass. fakultetsdirektør

—
christian.hansen@uit.no
77 64 69 63

—

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur